

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Presuda br. Sl-1457/75
od 3.IX 1975.

Vijeće: Ivo Bešker, Gavro Badovinac, mr Zvonimir Aržek

Špediter - Odgovornost za stanje željezničkih vagona - Lučki špediter, kao stručna organizacija udruženog rada za otpremu robe, dužan je da prilikom preuzimanja robe od slagača pregleda da li je roba pravilno složena i da li su sva vrata na željezničkim vagonima pravilno zatvorena, pa da tek nakon toga izvrši predaju vagona željeznici na daljnji prijevoz - Ako to propusti učiniti nema pravo da traži naknadu štete od slagača, tvrdeći da je do štete na robu došlo zato što vrata na krovu vagona specijalne konstrukcije nisu bila pravilno zatvorena i zaštitila robu od kiše

Sporno je medju strankama da li je tuženo poduzeće "Luka", kao slagač prilikom prekrcaja robe iz broda u željeznički vagon, odgovorno za štetu koja je nastala na robu, jer vagon specijalne konstrukcije u koji je roba neposredno iz broda utovarena nije bio pravilno (na krovu) zatvoren, pa je u toku željezničkog prijevoza došlo do oštećenja robe uslijed kiše.

Rješavajući spor prvostepeni je sud odbio tužitelja sa zahtjevom iz razloga, jer je nakon provedene rasprave i izvedenih dokaza našao da tuženo poduzeće "Luka" nije odgovorno za tako nastalu štetu. Tužitelju su utovareni vagoni stavljeni na raspolaganje radi dalje otpreme željeznicom, pa je on kao dobar gospodar i uredan špediter bio dužan izvršiti pregled posla koga je obavio tuženi kao slagač i bio je posebno dužan da u času predaje vagona željeznici radi dalje otpreme utvrdi da li je utovar izvršen uredno. Tužitelj je propustio to učiniti, pa je sam odgovoran za posljedice koje su uslijed toga nastale. Sud smatra da u toku spora nije dokazano kako je moglo doći do otvaranja krova na vagonu, a time i do kvara na teretu, pa pošto je moguće da je do otvaranja krova na vagonu moglo doći i u toku prijevoza, sud nije mogao zaključiti da je krov vagona ostao otvoren na otpremnoj stanici.

Tužitelj žalbom pobija presudu zbog pogrešno i nedovoljno utvrdjenog činjeničnog stanja, kao i zbog pogrešne primjene materijalnog prava i predlaže da se presuda preinači i u cijelosti udovolji tužbenom zahtjevu, odnosno da se pobijana presuda ukine i stvar vrati prvo-

stepenom sudu na ponovno raspravljanje i sudjenje.

Žalitelj ističe da je pogrešno stajalište pobijane presude da bi tužitelj sam bio odgovoran za nastalu štetu na robi, jer je propustio utvrditi prilikom predaje vagona željeznici da je vagon bio osposobljen za uspješan prijevoz. Ističe da tužitelj ne može biti odgovoran za eventualno nepravilan utovar vagona, a napose za činjenicu da li je krovnište vagona bilo pravilno zatvoreno ili ne. U spornom slučaju radi se o posebnoj vrsti vagona čije se krovnište može otvoriti radi lakšeg i bržeg utovara, pa je zatvaranje krovništa posao slagača koji vrši utovar robe u vagon na takav način. Činjenicu da li je vagon pravilno i potpuno zatvoren nakon izvršenog utovara tužitelj običnim pregledom ne može utvrditi, a to ne može ni željeznica prilikom prijema ovakvog vagona na prijevoz. Za nepravilno zatvaranje krovništa vagona smatra da je odgovoran tuženi, odnosno njegovi radnici koji su propustili da potpuno zatvore krov vagona. Smatra da nije dužnost špeditera da u dispoziciji daje posebne naloge o tome kako će se vršiti utovar u vagon, a napose da li će se i kako zatvoriti krov vagona. Ističe da je vagon prije predaje tuženome na utovar bio ispravan, pa je do štete na robi očito došlo krivnjom i propustom radnika tuženog prilikom zatvaranja krovništa vagona.

Viši privredni sud u Zagrebu odbio je žalbu i potvrdio prvostepenu presudu, uz slijedeće obrazloženje:

Rješavajući spor prvostepeni sud je utvrdio sve činjenice odlučne za pravilno rješenje spora, pa je na temelju tako utvrdjenog činjeničnog stanja donio presudu koju je jasno i iscrpno obrazložio. Tako utvrdjeno činjenično stanje i obrazloženje pobijane presude ovaj sud u cijelosti prihvaća.

Ne može se prihvatiti stajalište žalbe da bi za štetu koja je nastala na robi, a koja je bila utovarena u vagon, čiji je utovar izvršio tuženi slagač, bio odgovoran tuženi slagač. Okolnost da radnici slagača nisu u cijelosti i pravilno zatvorili krov vagona u koji je roba bila utovarena, ne može se pripisati krivnji i propustu slagača. Radnici tužitelja preuzeli su sporni vagon od tuženoga kao slagača bez prigovora i otpremili ga i predali ga na daljnji prijevoz željeznici. Prilikom preuzimanja utovarenog vagona radnici tužitelja kao špediteri dužni su prije nego li predaju vagon željeznici na daljnji prijevoz pregledati i utvrditi da li je roba u vagon, čiju otpremu vrše, pravilno složena, te da li je vagon pravilno zatvoren, bilo da

se radi o zatvaranju običnog vagona ili vagona s posebnom konstrukcijom krova. Radi pravilne otpreme vagona radnici tužitelja kao špeditera, a koji moraju imati potrebnu stručnu spremu za ocjenu i rukovanje vozilima svih vrsta, bili su dužni prethodno utvrditi da li je odnosni vagon s obzirom na svoju konstrukciju pravilno zatvoren ili nije. Da su radnici tužitelja tako postupili očito je da bi utvrdili eventualni propust radnika tuženoga da nisu propisno zatvorili krovište vagona, te bi tužitelj mogao tražiti da se odnosni propust ili eventualna greška na zatvaraču krovišnog vagona popravi. Kako su radnici tužitelja to propustili, očito je da je do štete koja je na robu nastala uslijed nedovoljnog ili nepravilnog zatvaranja krovišta vagona došlo propustom radnika tužitelja.

Špediter je prilikom otpreme robe dužan provjeriti i utvrditi prije otpreme robe da li je roba u vozilo pravilno složena, te da li je vozilo takvo i tako zatvoreno da roba u toku transporta ne pretrpi bilo kakvu štetu. Za eventualne štete koje nastanu uslijed nepravilne otpreme odgovoran je špediter kao osoba koja raspolaže s potrebnim stručnim znanjem, jer je on prilikom otpreme dužan primijeniti posebnu pažnju.

V.V.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Presuda br. I-S1-1253/75-2
od 9. IX 1975.

Vijeće: Juraj Bolanča, Lida Horvat, dr Dušan Arneri

Cestovni saobraćaj - Oštećenje poštanskih kablova prouzrokovano radovima na popravku ceste - Izvodjač radova je odgovoran za štetu koju telefonskim kablovima prouzroči prilikom popravka ceste ako Poduzeće PTT saobraćaja nije o namjeravanim radovima obaviješteno najmanje 30 dana prije početka izvodjenja radova

Tužitelj je Poduzeće PTT saobraćaja, a tuženi je Poduzeće za održavanje cesta.

Tužitelj u tužbi navodi da je tuženi prilikom izvodjenja radova popravka ceste oštetiio njegove kablove koji su kroz cestu bili postavljeni. Prema postojećim propisima izvodjač radova je morao obavijestiti tužitelja